

Звіт про роботу Всеукраїнської екологічної ліги у 2005 році

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Сила впливу нашої громадської організації залежить від повноти охоплення нею основних суспільних груп, а також її реальної, а не формальної присутності у всіх регіонах і більшій кількості місцевостей України. Тому питання структурної розбудови ліги належить до найважливіших.

Всеукраїнська екологічна ліга за сім років стала потужною організацією з широко розгорнутою структурою. Процес розбудови продовжується.

На 1 грудня 2005 року створено **214 міських, районних та селищних осередків**. Чисельність організації в 2005 році складає **11577 особи**.

Продовжується робота по оформленню членських квитків ВЕЛ. На цей час виписано та видано **3024 членських квитків. За 2005 рік – 359 квитків**. На жаль, є обласні організації, які не надають цій справі належної уваги (Дніпропетровська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Харківська, Чернівецька ОО ВЕЛ, Севастопольська МО ВЕЛ, АР Крим). Активність в цьому питанні проявили Вінницька, Волинська, Хмельницька обласні організації.

За звітний період проведено два **Правління** (29.07.05, 03.12.05).

Проведено **семінари** для голів ОО ВЕЛ, голів Наукової Ради ВЕЛ, координаторів МО, РО ВДС „Екологічна варта”, з організаційної роботи на базі Навчально-тренінгового центру ВЕЛ „Екологічна варта” (26.07-02.08.05, всього 24.особи).

Учасникам семінарів були надані методичні рекомендації по організації роботи осередку, веденню документації, по проведенню тематичних заходів, акцій, співпраці з органами державної влади, місцевого самоврядування, співпраці із ЗМІ.

В 2005 році проведені звітно-виборні конференції в регіональних організаціях ВЕЛ (Вінницька, Волинська, Донецька, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Львівська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська обласні організації, Київська, Севастопольська міські організації). Не провели конференції Івано-Франківська, Київська, Луганська, Миколаївська обласні організації та Автономна республіка Крим.

На високому організаційному та змістовному рівні провели конференції: Вінницька, Волинська, Донецька, Запорізька, Рівненська, Сумська, Херсонська, Чернігівська, Київська та Севастопольська міські організації ВЕЛ.

Переобрані наступні голови обласних організацій ВЕЛ:

Вінницька – Денисик Григорій Іванович

Дніпропетровська – Грицан Юрій Іванович

Закарпатська – Лобко Василь Юрійович

Львівська – Мальований Мирослав Степанович

Одеська – Авксентьєва Ольга Миколаївна

Черкаська – Фоміна Наталія Максимівна

Під час конференцій було проведено облік районних, міських, селищних осередків. З'ясовано: кількість осередків зменшилась на 25 одиниць. Але кількість членів збільшилась з 10763 тисяч членів до 11577 членів. Зміна кількісного складу відбулася в наслідок якісної роботи раніше створених регіональних осередків. Зменшення же кількості осередків спостерігалось в більшості випадків з наступних причин:

- складна політична ситуація, яка склалась в окремих регіонах;
- відсутність належних коштів для здійснення координації роботи МО, РО, СО обласною організацією та для проведення масових заходів, які позитивно впливають на імідж ВЕЛ.

Висновки

1. Обласні організації ВЕЛ не надають достатньої уваги легалізації районних, міських осередків шляхом повідомлення.
2. Знизилась активність роботи ОО ВЕЛ по розбудові мережі.
3. Надзвичайно низька звітність про роботу обласних організацій ВЕЛ. Вчасно надсилали звіти Вінницька, Волинська, Закарпатська, Сумська, Тернопільська, Чернігівська, обласні організації ВЕЛ, Київська міська організація ВЕЛ.
4. Значні недоліки у веденні статутної документації.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

2004 рік

27 травня відбулося засідання Наукової Ради за темою: "Поводження з відходами як складова екологічної безпеки держави". Присутні 25 осіб з 11 регіональних організацій ВЕЛ. (Донецька, Житомирська, Луганська, Одеська, Полтавська, Харківська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька ОО ВЕЛ, Київська міська).

24–25 березня у Чернігові відбулася науково-практична конференція "Актуальні проблеми екологічного інформування громадськості". Конференція зібрала 60 науковців, працівників бібліотек, членів екологічної ліги з 15 областей України.

Не взяли участь у конференції представники Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської ОО ВЕЛ, АР Крим.

17–18 вересня у Чернівцях пройшла науково-практична конференція "Освіта та просвіта в сільських школах". Присутні були 45 осіб від 17 обласних організацій ВЕЛ. Не взяли участь у заході: АР Крим, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Львівська, Миколаївська, Харківська, Херсонська ОО ВЕЛ.

22–24 жовтня проведено науково-практичну конференцію у Черкасах „Збереження природної, історичної та культурної спадщини як фактор формування національної свідомості”. У конференції взяло участь 80 осіб від

19 організацій ВЕЛ. Запорізька, Київська, Львівська, Луганська, Рівненська, Сумська, Херсонська ОО ВЕЛ не направили своїх представників.

7–11 червня у Бердянську проходила конференція „Вплив довкілля на здоров'я”. Взяли участь представники Донецької, Одеської, Полтавської, Харківської ОО ВЕЛ.

10–11 червня у Луцьку пройшла наукова конференція „Проблеми екології людини”. Брали участь 42 особи, в т. ч. представники Волинської, Тернопільської, Херсонської організацій.

22–24 вересня у Миколаєві відбулася студентська науково-практична конференція. Взяли участь Вінницька, Волинська, Донецька, Миколаївська, Харківська, Хмельницька ОО ВЕЛ, Київська та Севастопольська МО ВЕЛ.

2005 рік

30 березня відбулося в Києві засідання Наукової Ради за темою: ”Екологічні проблеми транспорту України”. Присутні 15 осіб з 11 регіональних організацій ВЕЛ. (Житомирська, Луганська, Одеська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Чернігівська, Чернівецька ОО ВЕЛ, Київська міська).

11 листопада у Дніпропетровську відбулося засідання Наукової Ради за темою: “Екологічні проблеми ракетно-космічного комплексу України”. Присутні 23 особи, представники Донецької, Дніпропетровської, Закарпатської, Одеської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Черкаської обласних організацій, Київської міської організації ВЕЛ та запрошені науковці з Росії.

29 березня Київська МО ВЕЛ провела регіональний захід – круглий стіл ”Проблеми екологічно безпечного харчування”. Присутні були 32 особи.

12 жовтня Херсонська ОО ВЕЛ провела круглий стіл з питань розробки заходів по зменшенню втрат води в зрошенні.

19 жовтня Чернівецька ОО ВЕЛ організувала проведення семінару „Значення екологічного виховання у становленні особистості дитини”.

Обласні організації ВЕЛ проводять значну, змістовну, різнопланову наукову роботу.

Так **Наукова Рада Вінницької ОО ВЕЛ** здійснює роботу по співпраці з кафедрами екології політехнічного, аграрного, медичного, фінансово-економічного, педагогічного університетів, університету „Україна” щодо залучення молоді до науково-дослідницької та природоохоронної діяльності. ВОО ВЕЛ спільно з управлінням сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації розробили програму „Збережемо природу, нам в ній жити”. В рамках проекту молодь разом з науковцями досліджує територію середнього Побужжя з метою обґрунтування створення на цій території Національного природного парку.

Науковці організації співпрацюють з управлінням екології в реалізації науково-дослідницької роботи „Розробка наукового обґрунтування та створення регіонального ландшафтного парку „Дністер”. Взяли участь у міжнародній конференції „Вода дар природи”, м. Кельце (Польща) 6-7 червня 2005 року.

Значну наукову роботу проводить **Волинська організація ВЕЛ**. Організовано роботу народного університету „Природа”. У 2004-2005 рр. проведено конференції „Екологія людини”, видано збірку доповідей

конференцій. Проведено районний екологічний семінар у Шацьку на базі місцевого університету „Природа”. Підготовлено до друку матеріали семінару. Видано методичні посібники „Екологія людини”, „Програма оцінки ступеня реабілітації забруднених територій методами біоіндикації, „Біологія зайця-русака”. Методичні посібники передано Швацькому районному осередку.

Проведено районний семінар у Ківерцях „Чисте довкілля – дітям” для хворих дітей та дітей-інвалідів.

Проведено районний семінар у Шацьку на базі Швацького лісного технікуму. Тема семінару „Рослинний і тваринний світ Шацького національного природного парку”.

Вчені **Донецької організації** взяли участь у IV Міжнародній науковій конференції студентів і аспірантів „Охорона навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів”, у 4-ій Міжнародній науковій конференції „Творча спадщина В.І. Вернадського та сучасність”, II Міжнародна науково-практична конференція „Екологічні проблеми індустріальних мегаполісів” (Москва, червень 2005 р.), регіональна науково-практична конференція вузівських бібліотек Донбасу по проблемам екології, обласний семінар керівників дитячих громадських організацій організатори облдержадміністрація).

Членами Наукової Ради **Житомирської обласної організації** підготовлено до друку рукопис книжки „Червона книга Житомирщини”, яка складається з двох томів „Червона книга рослинного світу” і „Червона книга тваринного світу”. Взяли участь у Всеукраїнській конференції „Житомир – історія Волині і України”. ЖОО ВЕЛ була одним із співorganizаторів конференції „Наукові засади збалансованого розвитку Поліського регіону”, присвяченої сторіччю від дня народження академіка В.Г. Бондарчука.

Члени Закарпатської ОО ВЕЛ брали активну участь в реалізації Міжнародного проекту TACIS „Управління басейну річок Буг, Латориця та Уж”. Виїздили на засідання робочих груп, на польові геодезичні роботи в Словакію, Румунію.

Проведена значна наукова робота по вивченню забруднення атмосферного повітря в Ужгороді. Аналіз матеріалів показав, що найбільш забруднене атмосферне повітря міста домішками формальдегіду, діоксида азоту та бензапірену. З цього питання проведені 4 виступи по обласному телебаченню, 2 по облрадіо, опубліковані практично у всіх обласних газетах статті, виступ по Угорському телебаченні. Розроблені пропозиції, рекомендації по зниженню забруднення атмосферного повітря міста.

Члени Запорізької ОО ВЕЛ проводять науково-дослідницьку роботу з дослідження стану навколишнього середовища районів м. Запоріжжя. Проведено I Міжнародну конференцію молодих вчених „Сучасні проблеми екології”.

Науковці Київської ОО ВЕЛ підготували до видання три методики, зокрема з упорядкування водоохоронних зон річок, проектування берегоукріплення локальними примивами з піщаних ґрунтів на водосховищах, визначення екологічно допустимих рівнів відбору води з річок.

Члени **Рівненської організації** займалися проведенням соціальних досліджень щодо думки населення міста Рівне стосовно екологічного стану міста та впливу його на здоров'я людей.

В Тернопільській організації багато молоді, зокрема студентської. Вони мають тягу до наукової роботи. Проблема малих річок одна з наукових проблем на якою працює організація. Вивчають Тернопільський став, залучають студентів педагогічного університету до цієї роботи. Проводять облік рідкісних рослин міста.

Харківська ОО ВЕЛ брала участь у підготовці та проведенні XIII Міжнародної науково-технічної конференції „Екологія та здоров'я людини. Охорона водного та повітряного басейнів. Утилізація відходів.” (13-17.06.05) та у виданні збірки наукових праць.

Херсонська ОО ВЕЛ. Один з головних напрямів діяльності – формування регіональної екологічної політики.

Потужно займаються проблемами раціонального водокористування, водозберігаючими технологіями. Підготовлено три матеріали обласному водхозпу з питань нормованого водокористування. Підготовлено заявку і програму на грант до Міністерства охорони навколишнього природного середовища. Проводилась робота по втіленню в практику господарчої діяльності водозберігаючих технологій та заходів по запобіганню підтоплення. Ця робота здійснювалась у взаємодії з Мінводхозпом, облводхозпом, Херсонським державним аграрним університетом, Південним інститутом землеробства.

Взяли участь у Міжнародній науковій конференції з питань водокористування в Херсонській області (на базі аграрного університету), було підготовлено 5 доповідей.

Чернігівська ОО ВЕЛ провела Міжвузвську студентську екологічну конференцію „Дослідження в галузі природничих наук: здобутки і перспективи”. Партнерами у заході були Держуправління екології, Чернігівський педуніверситет. Підготовлено та видано матеріали конференції.

Черкаські науковці взяли участь у міжнародних заходах: Міжнародний форум інноваційних технологій у м. Білосток; Міжнародна науково-практична конференція „Сучасний менеджмент у виробництві та гуманітарній діяльності”, Черкаси; Міжнародна виставка „Дні науки України в Польщі”, Краків; міжнародна конференція „Економіко-законодавче впровадження міжнародних стандартів у галузі екології”, міжнародна науково-практична конференція „туристична індустрія як вектор регіонального розвитку”, м. Чернівці; Міжнародна науково-практична конференція „Дні науки – 2005”, м. Дніпропетровськ.

Київська міська організація провела круглий стіл „Екологічно безпечне харчування”.

ПРАКТИЧНІ ПРИРОДООХОРОННІ АКЦІЇ

Обласні організації активно беруть участь у всіх природоохоронних акціях Ліги, залучаючи різні версти населення та державні органи влади. А також започатковані в окремих областях регіональні природоохоронні заходи.

Лютий-березень – щорічна всеукраїнська акція “Первоцвіт”, в ході якої проводилася еколого-просвітницька та пропагандистська робота щодо роз’яснення важливості збереження первоцвітів серед учнів, молоді; розповсюджувалися листівки, наклейки, методичні поради щодо збереження первоцвітів. До Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства внутрішніх справ, обласних та міських управлінь екобезпеки та внутрішніх справ надіслано листи з пропозиціями щодо посилення контролю за збереженням та охорони первоцвітів. З представниками правоохоронних органів здійснювалося патрулювання членами ВЕЛ та ВДС “Ековарта”, в ході якого вилучалися букети первоцвітів та складалися протоколи на порушників закону. В навчальних закладах проведено бесіди на уроках, вікторини, конкурси листівок, виступи міні-театрів, агітбригад тощо.

Волинська ОО ВЕЛ здійснювала еколого-просвітницьку та пропагандистську роботу серед населення на захист ранньоквітучих рослин. Розповсюджувались листівки, проводились бесіди серед студентів, школярів, продавців квітів. Видано регіональну екологічну карту „Рідкісні види рослин Волині”, в яку увійшли й первоцвіти (2005р.)

Донецька ОО ВЕЛ в рамках акції „Первоцвіт” провела обласний конкурс „Збережемо первоцвіти”, організовано тематичну виставку плакатів та малюнків. Захід проходив за підтримки обласного управління екології та природних ресурсів, міськради, міського та обласного відділів освіти. Участь взяло 235 шкіл області та міста Донецька. Підготовлено до друку збірник творчих робіт в рамках проведення акції „Первоцвіт”.

Тернопільська ОО ВЕЛ розпочала акцію “Первоцвіт” зверненням по радіо, телебаченню до населення. Членами осередків розвішувалися агітаційні листівки, проводилась інформаційна робота. В рамках акції провели акціонероздум „Чи варто рвати первоцвіти”.

Членами Київської міської організації ВЕЛ та КМО ВДС “Екологічна варта” в рамках акції “Первоцвіт” проведено міський конкурс листівок-звернень на захист первоцвітів. Проведено масові тематичні заходи.

Сумська ОО ВЕЛ в рамках акції провела активну рейдову роботу (Сумський МО, Пушкарівський та Краснопільський РО). Виготовлено 300 листівок, які розвісили у міському транспорті, на зупинках, в місцях найбільшого перебування людей.

Акція „Первоцвіт” в **Чернігівській організації** проходить за підтримки обласного держуправління екоресурсів силами студентів Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка та Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя, громадських інспекторів – членів Ліги. Проводяться рейди по виявленню незаконної реалізації та знищення ранньоквітучих рослин, ботанічні екскурсії для учнів та студентів, просвітницька робота серед населення, висаджені первоцвіти в природні місцезростання.

Члени Черкаської ОО ВЕЛ чергували на ринках обласного центру, провели конкурс малюнку та вірша на захист первоцвітів, засідання круглого столу, здійснили екологічну експедицію.

Члени Чернівецької ОО ВЕЛ протягом першої декади березня спільно із санітарно-екологічною інспекцією проводили перевірки ринків щодо продажу перших весняних квітів.

Березень, жовтень – акція „Посади своє дерево”.

Волинська ОО ВЕЛ традиційно проходить акцію „Посади своє дерево”, „Чисто місто”, „Наша вулиця”. Метою акцій є озеленення свого регіону, догляд за зеленими насадженнями, облаштування територій.

Житомирською ОО ВЕЛ.

В 2005 році особливою активністю відзначилась Бердичівська РО. В селі Маркушах облаштовано зразкову навчальну екологічну стежку, де було висаджено декоративні дерева та кущі. Тривала акція „Посади своє дерево в обласному центрі на території, що примикає до технологічного університету. Було висаджено 100 декоративних кущів і 20 дерев.

Донецька ОО ВЕЛ. Активно пройшла акція в 2005 році в Дружківській, Макіївській, Артемівській МО. Було проведено озеленення пойми річки Бахмутки.

Закарпатською ОО ВЕЛ, під час проведення акції „Посади своє дерево”, були впорядковані сквери та зелені зони біля шкіл в селах Концово, Шишлівці, М. Геєвці, Есень Ужгородського району. Берегівська РО ВЕЛ спільно з ДП „Агроліс” провела посадку біля 7 тис. саджанців на площі 1,1 га. Тячівською РО спільно з учнівськими колективами та Буштинським ДЛГ проведено висадку біля 4 тис. дерев у прибережних смугах річок та понад 4 тис. кущів у населених пунктах району. Виноградівською РО ВЕЛ спільно з громадськістю міста Виноградова та учнями шкіл закладено три сквери на території шкіл району. Спільно із Виноградським держлісгоспом проведено посадку 580 дерев у водоохоронних зонах р. Тиса. Членами Воловецької РО проведена посадка понад 300 дерев у водоохоронних зонах. Рухівська РО спільно із Рухівським держлісгоспом провела посадку 110 дерев та 70 кущів у водоохоронних зонах.

Закарпатською обласною організацією започатковано акцію „Благоустрій України”, яка спрямована на облаштування та благоустрій території свого двору, вулиці, міста, населеного пункту, регіону та України в цілому. Пройшла значна робота в Берегівському, Виноградському, Воловецькому, Рухівському районах по ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ.

На Сумщині до весняних свят посаджені дерева біля дитячих садочків та шкіл в рамках акції “Посади своє дерево”, зазеленіли береги озера Чеха. Зелені насадження озера знаходяться під постійним піклуванням ліговців. Членами обласної організації Ліги висаджено 300 дерев, зібрано 100 кг жолудів.

Тернопільська ОО ВЕЛ. У рамках заходів до Дня довкілля пройшла акція “Посади своє дерево”. Члени Ліги створили разом з іншими організаціями

парк “Воскресіння-2000”, який закладено на місці пустиря, і постійно забезпечують догляд за рослинами. А в парку “Національного відродження” висаджено “Алею випускників”. Члени ОО ВЕЛ упорядковують територію заповідника «Галицький».

Харківська ОО ВЕЛ під час проведення природоохоронної акції. „Посади своє дерево” висадила понад 800 дерев на шкільних територіях. Розчистили ділянки Литвинівського дендропарку. Взяли участь у закладанні пам’ятних алей в саду Шевченка і по вул. Коцюбинського в рамках акції „Зелений паросток майбутнього”.

Херсонською ОО ВЕЛ проведено моніторинг стану парків міста Херсона, річки Чайка в м. Гола пристань, акцію „Прибери планету” по вичищенню від сміття Дніпровського району м. Херсона, акцію „Посади своє дерево” під час якої висадили 100 екзотичних дерев в Ботанічному саду Херсонського державного університету.

Харківська ОО ВЕЛ під час проведення акції „Посади своє дерево” висадила понад 800 дерев на шкільних територіях. Активісти Валківського РО розчистили, оновили ділянки Литвинівського дендропарку.

Активно проходить акція „Посади своє дерево” в **Чернігівській організації** Під час акції були висаджені дерева в зеленій зоні міста та лісництвах. Акція проходила за підтримки обласного держуправління екоресурсів силами студентів Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка та Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя. Акція „Нове життя джерел” відбулася в Щорському та Семенівському районах, партнерами виступила Ново-Боровицька та Орликівська сільські ради. Робота полягала в розчистці та благоустрої берегів р. Снов і Ревни.

Щорічно членами організації проводяться екологічні толоки в урочищі „Ялівщина”.

Чернігівська ОО ВЕЛ та гімназія гуманітарно-естетичного профілю № 31 м. Чернігова в квітні в рамках заходів до Дня довкілля провели творчий звіт учнів „Теоретичні та прикладні питання біології, екології і сільського господарства у науково-дослідницьких роботах гімназистів”, які виконувались на базі Інституту сільськогосподарської мікробіології УААН, Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка та медичних закладів міста.

Чернівецька ОО ВЕЛ в 2004 році під час акції „Посади своє дерево” висадила 500 дерев (дуб, горобина, граб, липа, калина) в Заставнівському районі.

Черкаська організація під час проведення акції „Посади своє дерево” здійснили озеленення мікрорайону Митниця та вул. Г. Дніпра. Висадили 90 дерев – заклали сквер „Студентський”.

Київська МО ВЕЛ в рамках заходів до Дня довкілля проведено посадку дерев та кущів в парку „Позняки” (друга лінія). Участь взяли члени КМО ВЕЛ, члени КМО ВДС „Екологічна варта”. Оболонська РО ВЕЛ провели озеленення вул. Маршала Тимошенка, Маршала Маліновського Висаджено 500 дерев та

кущів. Пройшов екологічний десант в Ботанічному саду ім. Фоміна. Упорядковано територію парку „Нивки”. Закладено дендрологічну ділянку на території ліцею „Наукова зміна” Дарницького району.

Севастопольська МО ВЕЛ. Акція „Посади своє дерево” проходила на території пришкільної ділянки та джерела на 5-ом км Балаклавського шосе. Було висаджено 10 саджанців лавровишні, 10 самшиту, 2 катальпи, 2 туї, 5 кипарисів.

У червні традиційно підводимо підсумки щорічного всеукраїнського конкурсу **“Мій голос я віддаю на захист природи”**.

У 2005 році участь у конкурсі взяло понад 250 осіб із майже всіх областей крім Івано-Франківської, Київської, Миколаївської, Полтавської, Сумської та Севастополя. Найбільшу активність виявили Волинська, Донецька, Рівненська, Херсонська, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька обласні організації та Київська міська.

Позитивно те, що були проведені майже в усіх регіонах обласні конкурси. На всеукраїнський тур представлені кращі роботи, оформлені протокольно.

Переможці були нагороджені дипломами та подарунками, а всім учасникам направлені поштою листи подяки.

У всіх організаціях ВЕЛ пройшли виставки по наслідках проведення цього конкурсу. Під час проведення різних обласних заходів екологічного змісту виставлялись кращі конкурсні роботи, зокрема, при проведенні ліговських звітно-виборних конференцій.

Протягом вересня обласні організації ВЕЛ організували в навчальних закладах уроки екологічних знань.

Грудень – акція **«Збережи ялинку»**.

Всі обласні організації ВЕЛ підтримали цей захід. В школах проведено конкурси **«Замість ялинки – зимовий букет»**. Членами Ліги та Варті розповсюджувалися листівки, звернення до населення щодо захисту хвойних дерев. В деяких областях членами нашої організації разом з громадськими інспекторами здійснювалося патрулювання у місцях вирубки зелених красунь.

В 2005 році Всеукраїнська екологічна ліга започаткувала нові природоохоронні акції: **„Громадська інвентаризація зелених насаджень у парках, скверах, на прибудинкових територіях”, „Амброзія небезпечна рослина”, екологічна експедиція „Громадський контроль за станом природно-заповідного фонду”**.

Окремі організації підтримали нові акції і розпочали роботу. Так Чечельницька РО Вінницької ОО ВЕЛ в районній бібліотеці провела тематичну виставку **„Амброзія – небезпечна рослина”**. В рамках цього заходу пройшла зустріч з представниками місцевої влади, санепідстанцією, лікарями, населенням для обговорення шляхів вирішення проблеми з розповсюдження небезпечної рослини.

Вінницькою ОО ВЕЛ проведена **„Громадська інвентаризація зелених насаджень у парках, скверах та прибудинкових територіях”**. Обстеженню

підлягав парк „Будинку офіцерів” у м. Вінниці. Захід проходив за підтримки керівництва Будинку офіцерів, висвітлювався Вінницьким державним телебаченням, а також обстеженню підлягли зелені насадження по вулицях Гніванське шосе та Келецька. Партнерами у цій роботі були Вінницький державний аграрний університет, міська екологічна інспекція.

У вересні Вінницькі ліговці провели акцію „Громадський контроль за станом об’єктів природно-заповідного фонду Вінниччини”. Досліджували долину р. Південний Буг в районі села Сабарів Вінницького району. Робота проводилась за підтримки Вінницької ОО НДП.

Закарпатська ОО ВЕЛ проводили роботу по інвентаризації зелених насаджень у скверах та прибудинкових територіях міста Ужгорода. Інформація передана в управління екології. Провели акцію „Амброзія небезпечна рослина” на базі Ужгородського Ботанічного саду.

Київський МО ВЕЛ розпочав роботу по обстеженню зелених насаджень Голосіївського парку.

СПІВПРАЦЯ З ОРГАНАМИ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ІНШИМИ ГРОМАДСЬКИМИ ОБ’ЄДНАННЯМИ

Постійно здійснювалася співпраця ВЕЛ з Міністерством охорони навколишнього природного середовища. Ліга брала участь у засіданнях Громадської Ради при Мінекоресурсів. Майже всі обласні організації ВЕЛ є членами Громадських Рад при обласних держуправліннях екоресурсів.

Переважна більшість регіональних організацій Ліги мають своїх представників в Громадській раді при облдержуправліннях екоресурсів.

Регіональні організації ВЕЛ мають партнерські стосунки з облдержуправлінням екоресурсів. Різні природоохоронні заходи проводяться спільно.

В першу чергу спільно проводяться іміджеві природоохоронні акції ВЕЛ: „Первоцвіт”, „Нове життя джерел”, „Збережи ялинку”. В цьому напрямку тісно співпрацюють Вінницька, Волинська, Донецька, Закарпатська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Чернігівська, Черкаська ОО, Київська та Севастопольська МО ВЕЛ. А також спільно здійснюється і інша робота.

Вінницька ОО ВЕЛ – моніторинг та оцінка забруднення навколишнього середовища підприємствами області, створення мережі заповідних територій, інформаційна співпраця.

Голову Волинської ОО ВЕЛ Терлецького В.К. обрано головою Громадської Ради при облдержуправлінні екоресурсів. Окремі освітні заходи ВОО ВЕЛ проходять за підтримки облуправління.

У Донецькій області при проведенні конкурсу „Мій голос віддаю на захист природи”, фестивалю „Свіжий вітер”, конкурсу „Збережемо первоцвіти” партнером виступало управління екоресурсів.

Житомирська ОО ВЕЛ активний член Громадської Ради при держуправлінні екоресурсів. На засіданнях Ради розглядаються актуальні питання екологічної ситуації в області та місті Житомирі. Зокрема, прийнято рішення про ліквідацію стихійних звалищ сміття у 4-х районах Житомира. Спільно з управлінням та обласною організацією НМЦ „Екологічні ініціативи”

проведено тижневий семінар-похід вздовж р. Тетерів. Під час походу було обстежено екологічну ситуацію у долині річки. Виявлено грубі порушення земле-і водокористування у прибережних водоохоронних смугах. Аналітичні матеріали про стан р. Тетерев від Житомира до Радомиша було передано в Державне управління екобезпеки та природних ресурсів.

В 2005 році на засіданнях Громадської ради розглянуто актуальні питання екологічної ситуації в області та Житомирі. Прийнято пропозицію ЖОО ВЕЛ щодо організації роботи групи по складанню каталогу малих річок Житомирщини. У липні проведено спільний тижневий семінар-похід вздовж р. Случ з метою з'ясування екологічного стану долини та прибережних смуг річки. Аналітичні матеріали подані в управління.

Закарпатська ОО ВЕЛ спільно з управлінням екоресурсів у Закарпатській області проводять постійно діючу акцію “Чисте повітря”.

В цьому році вперше рішенням Ужгородської міської ради „Про присвоєння нагороди „Почесна відзнака Ужгородської міської ради” присвоєно звання Лауреата Почесної відзнаки в номінації „Екологія і охорона довкілля, зелене будівництво” Лобку Василю Юрійовичу – голові Ужгородської міської організації Закарпатської обласної екологічної ліги за активну громадську і просвітницьку роботу в галузі охорони довкілля.

Черкаська ОО ВЕЛ опікується проблемами дотримання вимог природоохоронного законодавства стосовно розміщення автозаправних станцій на території міста. Розробили та подали пропозиції до міськвиконкому та Державного управління екоресурсів у Черкаській області стосовно цих питань. Взяли участь у громадських слуханнях при Черкаському міськвиконкомі щодо будівництва АЗС у місті. Участь у засіданнях суду з цього питання, а також співпраця з правозахисною громадською організацією „Захист”.

Громадський інспектор, яким є голова ЧОО ВЕЛ Беляєва С.С., регулярно звітує про проведену природоохоронну роботу в обласне управління екоресурсів. Підготували інформацію в Національну доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2004 році. Постійні учасники роботи Громадської Ради при держуправлінні екоресурсів. Взяли участь у регіональній екологічній конференції „Україна – рік після 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього природного середовища „Довкілля для Європи”.

Держуправління екоресурсів у Чернігівській області допомагає Чернігівській ОО ВЕЛ у проведенні акцій, а міськрада під час акції “Зелена толока” забезпечила пакетами та вивіз сміття.

Співпраця з управліннями освіти. Тісно співпрацюють з обласним управлінням освіти Вінницька, Донецька, Запорізька, Київська, Харківська, Тернопільська, Черкаська, Чернігівська ОО ВЕЛ, Київська, Севастопольська МО та ін.

Київська міська організація ВЕЛ та КМО ВДС “Екологічна варта” взяли участь у семінарі Головного управління освіти і науки м. Києва “Співпраця управління з громадськими організаціями м. Києва”. З питань екологічної

освіти та виховання дітей та юнацтва виступила координатор КМО ВДС „Екологічна варта”.

В деяких областях (Хмельницька, Тернопільська, Рівненська, Сумська, Черкаська) налагоджена співпраця з обласним управлінням у справах сім'ї та молоді.

РЕГІОНАЛЬНІ ЗАХОДИ

Обласні організації ВЕЛ проводять згідно своїх планів ряд цікавих заходів.

Вінницькою ОО ВЕЛ здійснено громадський контроль за утворенням стихійних сміттєзвалищ у місті Вінниці й районі, та повідомлено про них в місцеві СЕС та органи виконавчої влади. У вересні пройшла акція „Збережи озоновий шар та зелені насадження. Збережи своє майбутнє”. Акція носила пропагандистський зміст, висвітлювалась Вінницьким державним телебаченням.

У вересні за підтримки обласної організації НДП проведено День здорового довкілля. Прибрали територію пляжу біля р. Південний Буг, посадили дерева, розчистили джерело, провели еколого-просвітні бесіди з населенням.

Волинською ОО ВЕЛ започатковано роботу народного університету „Природа”. З 2004 року стало традицією проведення конференції „Екологія людини”.

В 2003 році започатковано акцію „Репатріація рідкісних видів рослин”. Протягом 2004-2005 років здійснювали догляд за ділянками рослин. Набувають поширення регіональні акції „Чисте місто”, „Наша вулиця”, „Рідний край”, „Захисти насадження” – боротьба з браконьєрством.

Донецька ОО ВЕЛ провела в 2005 році конкурс „Хочу бути здоровим” для дітей молодшого віку. Двічі на місяць проводяться Дні здоров'я та читаються лекції „Екологія та здоров'я” серед населення.

В червні 2005 року проведені громадські слухання з питання екологічної безпеки селища Опитне Артемівського району при відновленні роботи гіпсової шахти.

Дніпропетровська ОО ВЕЛ провела громадські обговорення Концепції „Щодо тимчасового зберігання, знешкодження та поводження з непридатними для використання і забороненими агропестицидами на 2006-2010 роки”. Концепцію прийняли в цілому з доопрацюванням. Звернулися до Міністерства охорони навколишнього природного середовища з проханням виділення цільових коштів з державного фонду охорони навколишнього природного середовища на впровадження інноваційних технологій для ефективного вирішення зазначеного кола питань.

Житомирська обласна організація ВЕЛ провела тижневий похід-семінар вздовж річки Случ. Під час походу було обстежено екологічну ситуацію у долині Случа, виявлено грубі порушення земле-водокористування у прибережних водоохоронних смугах.

Закарпатська ОО ВЕЛ. За сприяння Закарпатської ОО ВЕЛ організовано проведення художньої виставки заслуженого художника України, члена міської організації Федорченка Г.Г. (2004 р.).

Запорізька ОО ВЕЛ взяла участь в установчому з'їзді Всеукраїнського екологічного руху „Хортицький форум – 2005”, Громадських слуханнях з питань природоохоронної діяльності.

Проведена екологічна краєзнавча експедиція „Осінь веселка”, екологічна експедиція „Кімерія – 2005”. Моніторингові дослідження стану, очищення річки Мокра Московка.

Київська ОО ВЕЛ виконала ряд науково-дослідних розробок: „Програма розвитку водного господарства Київської області”. Дана характеристика сучасного стану річок і меліоративних систем у Київській області та науково обгрунтовані заходи з поліпшення їх водних ресурсів; „Розробка та обгрунтування створення показового водного об'єкта „Мала річка” (на прикладі р. Альта)”; „Паспортизація водних об'єктів Київської області (у басейні р. Рось).

Рівненська ОО ВЕЛ. Члени організації займалися проведенням соціальних досліджень щодо думки населення міста Рівне стосовно екологічного стану міста та впливу його на здоров'я людей. Було виявлено, що громадськість вкрай не задоволена екологічною ситуацією в Рівному, а також і в області. Робота проводилась за фінансової підтримки місцевих бізнесменів.

Сумська ОО ВЕЛ провела операцію “Черемша”, акції “Чиста Україна – чиста земля”, „Наше майбутнє” (природоохоронні заходи на території заказника „Середньосеймський”), „За життя без сміття”.

Тернопільська ОО ВЕЛ розробила та втілює в життя регіональний проект «Мій рідний край» разом з Тернопільським національним педагогічним університетом ім. Гнатюка. У вересні провели „День знань”.

Харківська ОО ВЕЛ взяла участь у колегії державного управління екології та природних ресурсів в Харківській області, у виданні „Екологічного атласу”.

Херсонська ОО ВЕЛ. В 2004 році створено Центр інформаційно-методичної роботи з бібліотекарями на базі бібліотеки гімназії № 3 м. Херсона. Спільно з Херсонською міською бібліотекою розроблено Положення про міський конкурс серед бібліотек міста на кращу організацію інформаційної роботи з питань екології і проведено цей конкурс. І в 2005 році велівці продовжують співпрацювати з бібліотеками з питань екологічної освіти та інформування.

Черкаські члени Ліги взяли участь у регіональній екологічній конференції „Україна – рік після 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього природного середовища „Довкілля для Європи”.

Чернігівці провели екологічний марафон серед студентів Чернігівського педагогічного університету, в рамках якого відбулася гра „Перший герой” екологічного спрямування. Конкурс „Студент року” номінація „Еколог року”.

Члени Наукової Ради Чернігівської ОО ВЕЛ разом з Чернігівським телебаченням підготували серію репортажів у рубриці „Неймовірно, але факт”

про дива в житті рослинного світу Чернігівщини, насамперед фенологічним курйозам, які відбуваються з рослинами на прикінці літа та восени.

Чернівецька ОО ВЕЛ провела щорічну природоохоронну акцію “Едельвейс”. Успішно провели обласний фестиваль „Свіжий вітер”. До Дня землі проведено фестиваль „Ми – діти землі” під час якого відбувся конкурс малюнка на асфальті, конкурс буковинської писанки.

Севастопольська МО ВЕЛ Акція „Чисте повітря” – проведено моніторинг чистоти повітря в районі вулиці Хрустальова та проспекту Генерала Вострякова методом ліхеноіндикації. Акція „Прибери планету” проходила на території заказника „Мис Айя”. Під час акції „Пластикова пляшка” було зібрано і здано на утилізацію 1,5 тисячі пластикових пляшок. Екодесант проведено на території оздоровчого комплексу Ласпі.

До Всесвітнього Дня Чорного моря проведено тренінг в філіалі дитячої бібліотеки ім. Гайдара.

РОБОТА МО, РО, СО ВЕЛ

Чечельницька РО ВЕЛ Вінницької ОО ВЕЛ провела районний конкурс „Мій голос я віддаю на захист природи”. Взяло участь більше 210 дітей. В районній бібліотеці проведено тематичну виставку „Амброзія – небезпечна рослина” з 18.04 по 23.04 2005 року. Проведено акцію „Посади своє дерево”. В рамках акції відбулися наступні заходи: відкриті уроки в загальноосвітніх школах спільно з районним відділом освіти, активістами ВЕЛ висаджено біля 1900 дерев в селах Жабокричка та Куренівка., вартівці висадили зелені алеї в смт. Чечельник, с. Ольгопіль, с. Білий камінь. Розповсюджено рекламну продукцію ВЕЛ.

Волинська ОО ВЕЛ. Проведено районний екологічний семінар у Шацьку на базі місцевого університету „Природа”. Підготовлено до друку матеріали семінару. Видано методичні посібники „Екологія людини”, „Програма оцінки ступеня реабілітації забруднених територій методами біоіндикації” (Матвійчик Л.А.), „Біологія зайця-русака” (Ковш Л.А.). Методичні посібники передано Швацькому районному осередку.

Під егідою **Бердичівської РО ВЕЛ (Житомирська ОО ВЕЛ)** пройшов традиційний екологічний місячник, в якому взяли участь всі школи району. Програма заходу включала конкурси на кращий екологічний плакат, малюнок, фото, позакласний захід, кращу публікацію в засобах масової інформації. В рамках місячника проведено захист екологічних проектів, презентацію екологічних стежок та звіт екологічних бригад.

Ужгородський МО проводить громадську інвентаризацію зелених насаджень міста Ужгорода.

Краснопільський районний осередок (Сумська ОО ВЕЛ) організував конкурс дитячих малюнків на склі. Члени районної організації допомагають підтримувати в належному стані територію урощища „Бабачина” та „Грузна”.

Пушкарівський СО провів виховні години „Природа наш дім”. Продовжується діяльність пушкарівських екологів по моніторингу білого лелеки. Інформація направляється до Канівського природного заповідника, кафедри зоології Київського національного університету ім. Т. Шевченка. **Міський осередок Сумської організації** провів акцію „Заради майбутнього”. Проведено анкетування серед відпочиваючих та місцевих жителів. Розповсюджено 80 листівок щодо правил поведінки в природі, прибрано 3 га території зон відпочинку.

Тернопільська ОО ВЕЛ. Проведено еколого-краєзнавчу конференцію, присвячену **Тернопільському та Зборівському районам** на базі Тернопільської державної медичної академії.

Бережанський РО ВЕЛ бере участь у Всеукраїнських екологічних акціях, конференціях, семінарах; організовує та втілює в практику регіональні природоохоронні заходи та акції. “Нове життя джерел”, “Зелений хрест”, “Свято жовтого листа”. Реалізують екологічні проекти “Екологія міста”, “Чиста Україна – чиста Земля”, здійснюють мистецькі екологічні пленери.

Новотроїцького РО Херсонської ОО ВЕЛ займається питанням підтоплення. Ця проблема надзвичайно актуальна для Херсонської області взагалі.

Новокаховського МО роботу по очистці берегової зони Дніпра. Фахівці осередку підключаються до підготовки екологічної експертизи, щодо будови сміттєспалювального заводу.

Скадовський МО один з потужних осередків. Тісно співпрацюють з міськрадою у вирішенні питання створення курортної зони в Скадовську.

Черкаські активісти провели акцію „Амброзія – небезпечна рослина”.

Проводили регіональні природоохоронні заходи. Акція „Прибери своє місто” – упорядкування схилів Дніпра, долини троянд. Екологічний рейд по пляжам м. Черкаси. По наслідках роботи видано інформаційний бюлетень. Фестиваль питної води, акція „Жовте листа”.

Проводять рейди по перевірці дотримання природоохоронного законодавства у м. Чернігові, зокрема щодо несанкціонованого початку земляних робіт на території міського парку „Хіміків”.

Акція „Нове життя джерел” відбувається в Щорському та Семенівському районах (**Чернігівська ОО ВЕЛ**), партнерами виступає Ново-Боровицька та Орликівська сільські ради. Робота полягає в розчистці та благоустрої берегів р. Снов і Ревни.

Оболонський РО ВЕЛ (Київська МО ВЕЛ) проводить акцію „Нове життя джерел”. Під постійною опікою членів організації знаходяться водойми району. Неодноразово піднімалося питання перед райдержадміністрацією щодо їх екологічного та епідеміологічного стану.

РОБОТА З МОЛОДЦЮ

Всеукраїнська екологічна Ліга постійно сприяє в організаційному

забезпеченні діяльності ВДС «Екологічна варта».

Так, розбудову міських, районних осередків спільно проводять у Донецькій, Вінницькій, Волинській, Луганській, Чернігівській, Тернопільській, Харківській областях. Позитивним є створення осередків ВДС «Екологічної варти» у селах Волинської, Житомирської, Черкаської, Тернопільської областей.

Надається допомога у впровадженні активної природоохоронної діяльності, співпраці з державними установами, освітніми закладами, засобами масової інформації.

Так, за всебічної підтримки ВЕЛ, було організовано роботу Навчально-тренінгового центру “Екологічна варта”.

У роботі центру взяли активну участь діти-сироти з Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Полтавської, Запорізької, Херсонської, Чернівецької, Чернігівської областей. Районні та міські організації ВЕЛ та “Екологічна варта” у Волинській, Луганській, Тернопільській, Харківській, Черкаській, Черкаській, Сумській, Донецькій областях підготували та провели регіональні екологічні дитячі табори.

Спільно з ВЕЛ відбулись акції „Посади своє дерево”, «Наша допомога птахам», «Нове життя джерел», «Первоцвіт», «Збережи ялинку», конкурс «Замість ялинки – зимовий букет», конкурс “Краще шкільне подвір’я”. Було проведено Всеукраїнський конкурс «Мій голос я віддаю на захист природи». Методична та організаційна допомога надавалась у проведенні Всеукраїнського уроку екологічних знань.

16–2 липня було організовано навчальну зміну у літньому Навчально-тренінговому центрі у м. Севастополь для координаторів міських, районних, селищних осередків ВДС “Екологічна варта”. Мета: дати інформацію щодо організаційних засад у роботі районних, міських, селищних осередків ВДС “Екологічна варта”, інформувати щодо засад розбудови структури районних, міських, селищних осередків, провести обмін досвідом щодо програмної діяльності осередків. Були висвітлені такі теми, як розбудова організаційної структури; структура дитячої громадської організації; співпраця з органами державної влади та місцевого самоврядування; планування роботи; проведення тематичних заходів; складання проектів; екологічні ігри у роботі дитячої організації, співпраця із засобами масової інформації. Були підготовлені та розповсюджені методичні матеріали, комплект методичної літератури. У семінарі взяли участь представники 38 осередків.

У 2004 році розбудова районних, міських осередків Всеукраїнської дитячої спілки “Екологічна варта” була недостатньою у Житомирській, Закарпатській, Миколаївській, Рівненській, Хмельницькій, Львівській областях.

9–10 січня відбувся фінал всеукраїнського конкурсу педагогічної майстерності „Покликання душі”. У фіналі взяли участь представники від 10 обласних, міських, селищних осередків ВДС „Екологічна варта”. У відбірковому турі взяло участь 37 координаторів.

10 січня відбулася нарада голів “Національного молодіжного центру “Екологічні ініціативи”. Центр покликаний об’єднати студентську молодь,

небайдужу до проблем довкілля і планує займатися природоохоронною діяльністю (це і озеленення територій, організаційно-програмне забезпечення діяльності екологічних таборів, організація обміну досвідом між молодими екологами, які займаються науково-дослідницькою діяльністю, організація та проведення екологічних досліджень, організація та проведення екологічних конкурсів та вікторин, конференцій, семінарів-тренінгів та ін.).

24 квітня проведено IV Великий Збір ВДС „Екологічна варта”. Присутні були 450 чоловік: координатори, голови обласних організацій ВДС „Екологічна варта”, представники органів державної влади, інших громадських організацій.

РОБОТА ЗІ ЗМІ

Найбільш налагоджена співпраця зі ЗМІ (за результатами моніторингу повідомлень, звітів та семінарів) такими обласними організаціями Ліги: Вінницька, Волинською, Донецькою Житомирською, Закарпатською, Сумською, Тернопільською, Чернігівською, Черкаською, Харківською, Тернопільською, Сумською, Хмельницькою, Черкаською та Київським МО ВЕЛ.

ПРОПАГАНДИСТСЬКО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом року було видано матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції „Взаємодія школи та громадських організацій у вихованні ціннісного ставлення школярів до природи”.

Видано збірку „Концепція екологічної освіти України з Бібліотечки ВЕЛ серія «Екологічна освіта та виховання», збірки „Граємо разом у природі” та „Струмочок, річечка, ріка” серія «Природоохоронні акції ВЕЛ

Вийшли друком карти України: “Радіаційна небезпека” та “Техногенна небезпека”.

Видається журнал „Екологічний вісник”, Реферативний журнал „Екологія”. Відкрита підписка на ці видання.